

Històries clíniques

"Ara sé que vull viure"

Testimoni d'un cremat

La revista Vall d'Hebron ens havia sol·licitat, des de fa temps, un article que parlés de la Unitat de Cremats. A nosaltres, metges que treballem en aquesta especialitat, ens resultava molt difícil trobar un tema que pogués interessar el públic en general. Reconeixíem que, de vegades, algú s'ha preguntat sobre la conveniència de dedicar esforços a restaurar persones molt deformades. Nosaltres sabem que aquesta tasca val la pena. Però la millor resposta la trobem en el testimoni dels nostres propis pacients. Heus ací les vivències de Joan Millastre, un jove de 20 anys que va patir, la primavera de 1997, cremades de segon grau profund i de tercer grau en un 90% del cos. El seu relat val més que mil discursos.

Dr. Gómez Morell

Cap clínic de la Unitat de Cremats

Dr. Francisco Crisol Martos

Cap del Servei de Cirurgia Plàstica i Cremats

"El meu nom és Joan Millastre Sitjà, i vaig néixer el dia 7 de desembre de l'any 1976. Vaig créixer en un bonic poble de muntanya situat a la província de Girona, anomenat Lladó, d'uns quatre-cents habitants. Estava molt content de ser com era i de tenir les amistats que tenia.

El dia 25 d'abril de l'any 1997, un divendres com un altre qualsevol, em vaig llevar a les set del matí per començar a treballar a la fàbrica a les vuit. Vaig sortir a les dotze per anar a dinar amb el meu company de feina. A les dues de la tarda vaig tornar a la feina, d'on volia sortir a les deu del vespre per anar a veure la meva xicota.

Però aquella tarda es va produir una explosió de gas i es va incendiar el magatzem on jo estava treballant. Vaig patir cremades de segon grau profund i de tercer grau en un 90% del cos. En el moment en què es produí el foc vaig notar una sensació molt forta que realment no havia sentit mai. Per instint, vaig deduir que m'estava cremant. El meu cos semblava una bomba a punt d'esclatar; notava una mena de formigueig molt intens.

Vaig arrencar a córrer fins a la sortida del magatzem. I allà em van apagar les flames que sortien del meu cos. Molt espantat, vaig seguir corrent fins arribar a la carretera on em recollí el gerent de l'empresa amb el seu cotxe i em va dur a urgències de l'Hospital de Figueres. En aquells moments tan tensos no era conscient del mal que m'havia fet. Un cop a urgències, em prestaren els primers auxilis i m'enviaren amb una unitat mòbil de vigilància intensiva a l'Hospital General Vall d'Hebron de Barcelona.

Dies de malsons

En aquest centre hospitalari, vaig restar pràcticament sedat 38 dies. Va ser una experiència molt forta per a mi, perquè mentre estava així tenia molts malsons. Somnis que en aquells moments pensava que els estava vivint realment. Tenien relació amb el que m'havia passat i amb el que em feien (les cures i operacions) però el meu cervell, afectat pels sedants i calmants que m'administraven, els reproduïa a la seva manera.

A més els meus ulls, i també els meus pulmons, també va ser afectats per l'incendi. En un ull tinc un 50% de visió i en l'altre el 90%. I em deixaren pràcticament amb mig pulmó sa i prou. Per aquesta causa em van connectar a una màquina de respiració artificial. Ho vaig passar molt malament, dins d'un món molt diferent d'aquell creat per la meva ment.

A partir d'aquells trenta-vuit dies que vaig romandre sedat, vaig començar a recuperar el coneixement. I llavors els meus pares, la meva xicota i els meus amics em van explicar on era, què hi feia i què tenia. Entraven d'un en un a la meva habitació i em parlaven. Però no els podia veure perquè tenia tots dos ulls cosits, ni tampoc podia parlar perquè encara respirava artificialment.

Les cures eren el més dolorós de tot, i desitjava que no arribessin mai les hores del dia en què tocava canviar els embenats, netejar les ferides, posar-me les pomades que corresponia i embenar-me després el cos de dalt a baix. Això m'ho feien dos cops al dia: l'un al matí i l'altre al voltant de la mitjanit. Fins i tot havia desitjat morir-me abans de suportar allò.

La dura recuperació

Quan vaig millorar, em van traslladar a la planta 9, on hi havia els grans cremats. Em van treure la màquina que m'ajudava a respirar i intentaven que respirés per mi mateix amb la cànula que portava instal·lada a la tràquea. Va ser una experiència molt dura. Per més que ho intentava no aconseguia acostumar-me a respirar com ho feia abans. Era com si no hagués respirat mai per mi mateix. Em van baixar una altra vegada a la Unitat de Cures Intensives i em van connectar de nou a aquella màquina de respiració artificial. Una setmana després, vaig tornar a pujar a la planta de grans cremats i finalment vaig aconseguir respirar. Més tard em van treure els punts dels ulls i vaig començar a veure-hi. Però també les cures eren més doloroses perquè em van retirar els calmants forts. Allà només desitjava que arribés l'hora de les visites per poder veure i escoltar els ànims que em donava tota la gent que em venia a veure.

Un bon dia em van canviar la cànula i vaig començar a parlar pausadament i sense fatigar-me, perquè abans això em cansava i m'ofegava. Per fi podia parlar! Podia conversar amb la gent que tenia al costat i, fins i tot, podia demanar el que desitjava.

Però aquí no es van acabar els problemes, sinó que en començaven d'altres. Vaig haver d'intentar moure al més possible les articulacions del meu cos: les mans, la boca, les cames... Aprendre a menjar sol, estirar els braços, moure els dits, caminar de nou... Habilitats que, gràcies a l'ajuda i esforç de les infermeres i metges, vaig anar recuperant.

El desig d'un petó

El que em va costar més és aprendre a menjar sol, i també a caminar una altra vegada. Era com si tornés a ser un nen petit, però amb 20 anys. Allò que més desitjava cada dia era que, a l'hora de sopar, entressin la meva mare o la meva xicota per ajudar-me a menjar i em fessin un petó abans d'anar-se'n.

Quan començava a aguantar-me una mica de peu, les infermeres em van voler fer caminar fins a la porta d'urgències de la planta que comunicava amb la sala d'espera de les visites, perquè veiessin els meus progressos els familiars i els amics que m'havien vingut a veure aquell dia.

En un d'aquests trajectes vaig passar per davant d'una porta metàl·lica on s'hi reflectia un rostre que ràpidament vaig deduir que era el meu. Estava totalment desfigurat. No podia creure que aquell era jo. I em vaig posar a plorar. Al cap d'uns minuts, entraven els meus amics i em van intentar animar.

Em va caure el món a sobre. Què era? Era una cosa o una persona?...

A mesura que passaven els dies, em vaig anar convenent de tot el que m'estava passant. I també vaig saber que, amb el pas de temps i operacions de cirurgia estètica i plàstica, comptant amb la meua força de voluntat, podia millorar molt. Quan la meua millora va ser més gran, em van traslladar a la zona de petits cremats, a una habitació on tenia dos companys més. Un estava amb les dues cames cremades i l'altre pràcticament com jo. Uns i altres, junt amb les nostres famílies i amics, ens adonarem que no érem els únics que teníem problemes per seguir endavant i això ens va apujar molt més la moral.

Sí! El dia 10 de setembre em van donar l'alta de l'Hospital. Vaig tenir una gran il·lusió quan vaig passar la porta de sortida d'urgències i vaig veure la meua mare, la meua xicota, la meua germana, el meu pare i la meua cosina, tots atenent-me amb unes cares plenes d'esperança. Però al mateix temps no vaig poder evitar les llàgrimes en deixar dos grans amics i una família d'infermeres i metges que m'havien estat ajudant durant aquells quatre mesos i mig. Per fi podia anar al meu poble! La meua casa! La meua gent!

La força de lluitar

A les dues hores, més o menys, l'ambulància que em duia, passava per l'entrada del meu poble, on damunt d'un balcó hi havia una pancarta en què deia: Benvingut a casa Joan. Un cop a casa, vaig dinar i, més tard, vaig rebre un munt de visites.

Tot semblava molt bonic, però realment començava una llarga sèrie de problemes que havia d'afrontar: agafar força i flexibilitat per poder valer-me per mi mateix i arribar, senzillament, a pujar escales, poder dutxar-me sol... Però sobretot vaig haver d'acostumar-me al meu aspecte, vaig haver d'acceptar-me tal com era. Em preguntava: com em mirarà la gent? Com reaccionarà quan em vegi?

Uns dies més tard, em van fer saber que el meu amic i company de feina havia patit un accident de cotxe i que no estava gaire bé. Vaig enfonsar-me una mica. Però al cap de dues setmanes, em va venir a veure amb una cadira de rodes. Ell també patia i lluitava per seguir endavant. Vaig comprendre que hi ha molta gent que lluita per superar el seu problema i sobreviure.

Passaven els dies i, de mica en mica, m'anava recuperant, tant dels meus pulmons com de les cremades, tot fent una recuperació i exercicis pel meu compte a casa. Allò que realment em costava més era anar a un lloc on hi havia gent. Em sentia el centre d'atenció, molt observat, i això resultava molest. Però, amb l'ajuda dels meus amics i de la meua xicota, que insistia que anés als llocs que em vinguessin de gust, vaig anar superant la meua angoixa. Ella em va ajudar molt, tant en l'aspecte psicològic com físic. I gràcies a ella vaig acceptar les meves aparences.

El 7 de desembre, dia del meu aniversari, els companys m'organitzaren un sopar per celebrar-lo. A la sortida del restaurant, uns amics meus van tenir un accident de cotxe en el qual dos van patir greus fractures i el tercer hi va deixar la vida. Era un noi molt estimat per tothom i ens va afectar moltíssim.

El regal de viure

Tenia el futur davant meu i no podia desaprofitar-lo. Calia acceptar aquell regal més valuós: la vida. Calia tirar endavant, viure el dia a dia, fer allò que m'agradava i desitjava, apreciar el que tenia i m'envoltava i lluitar dia a dia. Són les coses que encara vull fer i faré.

Ara, ja fa un any que vaig tenir l'accident. Porto una operació més a les mans, vaig a recuperació cada matí, evito el sol per la pell, camino perfectament, jugo a *futbito* i a futbolí. També surto amb la meua xicota i els amics a tota mena de llocs, com ara concerts i locals públics... En resum, faig una vida normal.

Sóc conscient de les deformacions de la meua pell i sé que aniran millorant amb el temps i amb l'ajut de les operacions estètiques i plàstiques. He après que una persona no es coneix pel seu aspecte, sinó pel seu interior, moltes vegades ignorat. Ara sé que vull viure i deixar viure."